ผลการเรียนรู้จากการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

Learning Outcome of Competency-Based Instruction of Grade 5 Students

อภิญญา สืบมา (Apinya Suebma)[1]* ดร.สิรินาถ จงกลกลาง (Dr.Sirinat Jongkonklang)**

(Received: *August 31, 2021*; Revised: *November 29, 2021*; Accepted: *December 17, 2021*)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบการอ่านและการเขียน หน่วยการเรียนรู้ อ่าน คิด เขียน เรียนเพื่อใช้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ก่อนและหลังเรียน 2) เปรียบเทียบการอ่านและการเขียน หน่วยการเรียนรู้ อ่าน คิด เขียน เรียนเพื่อใช้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 และ 3) เปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ก่อนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนบ้านไทรโยง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 5 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ จำนวน 3 แผน 12 ชั่วโมง แบบวัดการอ่าน แบบวัดการเขียน และแบบวัดการคิดวิเคราะห์ จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการศึกษา พบว่า 1) การอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) การอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ หลังเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และ 3) การคิดวิเคราะห์จากการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ABSTRACT

This study learning outcome aimed to 1) compare the reading and writing on Read, Think, Write, Learn to use Unit of grade 5 students before and after learning by Competency-Based Instruction 2) compare the reading and writing on Read, Think, Write, Learn to use Unit after learning by Competency-Based Instruction against the 70 percent criterion and 3) compare students' analytical thinking skill before and after the lessons integrated by Competency-Based Instruction. The research sample included 5 of grade 5 students from Bansaiyong School in the second semester of the academic year 2020, received by cluster random sampling. The research instruments were 3 lesson for the total of 12 hours, reading test, writing test, analytical thinking skill test. Statistics used for data analysis were mean, percentage, standard deviation and t-test.

[1]*Corresponding author: 1120apinya@gmail.com*

**นักศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*

***ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*

The results of this study learning outcome revealed that 1) Reading and writing of grade 5 students from competency-based learning management after learning was significantly higher than that before learning at the .05 level. 2) Reading and writing of grade 5 students from competency-based learning management after learning they met the criteria of 70 percent at the .05 level. and 3) Analytical thinking from competency-based learning was significantly higher than that before learning at the .05 level.

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ การอ่านและการเขียน การคิดวิเคราะห์
Keywords: Competency-Based Instruction, Reading and Writing, Analytical thinking

บทนำ

ศตวรรษที่ 21 เป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลง เติบโต และเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็วในทุกมิติ และเป็นไปในทิศทางที่หลายคนอาจคาดไม่ถึง โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังที่ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา อธิบายไว้ว่า ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหาและข้อมูลได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว การเรียนรู้เนื้อหาจากครูผู้สอนมีความจำเป็นน้อยลง แต่สิ่งที่ผู้เรียนต้องการมากขึ้น คือ การพัฒนาทักษะกระบวนการที่จะต้องใช้ประโยชน์แก่ชีวิตของตนเอง ดังนั้น การศึกษาในปัจจุบันจะต้องมีการปรับเปลี่ยนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ครูผู้สอนต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะสำคัญที่จำเป็นในการใช้ชีวิต แม้หลายทักษะจะเป็นทักษะเดิม ครูผู้สอนต้องเพิ่มความเข้มข้น และความสามารถในการนำไปใช้ในสถานการณ์ที่ซับซ้อนมากขึ้นได้ และเสริมทักษะการเรียนรู้ให้เกิดแก่ผู้เรียน [1]

แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วนั้น ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีเป้าหมายเพื่อใช้ภาษาในการสื่อสารขณะที่บริบทในชีวิตจริง ผู้เรียนมีโอกาสพบเจอสถานการณ์ที่หลากหลาย สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องสมรรถนะของ McClelland กล่าวว่า “สมรรถนะเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของการทำงานที่ดีกว่าเชาว์ปัญญา (Intelligence) เห็นได้ว่าผู้เรียนที่เรียนเก่ง อาจไม่ประสบความสำเร็จในการทำงานเสมอไป แต่ผู้ที่มีสมรรถนะหลากหลาย มักประสบความสำเร็จสูงในการทำงาน เนื่องจากสามารถประยุกต์ใช้หลักการ วิธีการ ทักษะ และคุณลักษณะต่าง ๆ ที่มีอยู่ ให้เกิดประโยชน์ต่องานที่ทำ” [2] ดังนั้นการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และมีเจตคติที่ดี จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนต้องพิจารณา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นเพื่อการพัฒนาความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน การแก้ปัญหา และการใช้ชีวิต เป็นการเรียนการสอนที่ต้องเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน ให้ผู้เรียนสามารถใช้เวลาในการเรียนรู้ และมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ตามความถนัด และความสามารถของตน [1] สำหรับประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการมีแผนกำหนดใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียนที่มีความพร้อมระดับประถมศึกษา ในปีการศึกษา 2565 พร้อมทั้งได้ปรับปรุงสมรรถนะโดยพิจารณาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กไทยในโลกปัจจุบัน จากเดิมมีสมรรถนะ 5 ด้าน ปรับเป็นมีสมรรถนะ 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) การจัดการตนเอง 2) การคิดขั้นสูง 3) การสื่อสาร 4) การรวมพลังทำงานเป็นทีม 5) การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง และ 6) การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน [3] ธรรมชาติของการจัดการเรียนรู้รายวิชาที่เน้นทักษะมีหลากหลายวิธีการ ในการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ครูผู้สอนสามารถนำสมรรถนะหลักหลาย ๆ สมรรถนะมาเป็นเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ และวิเคราะห์ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้อง นำไปออกแบบหน่วยการจัดการเรียนรู้ที่มีลักษณะ

เป็นแบบการบูรณาการที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเป็นองค์รวม โดยเห็นความสัมพันธ์ระหว่างวิชาหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้ทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อการประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่าทุกคนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ การจัดการเรียนรู้นี้ยังมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ และกำหนดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนไว้ 5 ประการ คือ 1) ความสามารถในการสื่อสาร 2) ความสามารถในการคิด 3) ความสามารถในการแก้ปัญหา 4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และ 5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี โดยที่กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐานที่มีความสำคัญ เพราะภาษาไทยเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสาร ภาษาพูดและภาษาเขียนใช้เป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก ทัศนคติ และเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจารณ์ และสร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรมประเพณีและสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป [4]

จากการศึกษาผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนวิชาภาษาไทย ในการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านไทรโยง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ปีการศึกษา 2560-2562 โดยภาพรวมยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ เมื่อวิเคราะห์ผลการประเมินระดับโรงเรียนแยกตามมาตรฐานการเรียนรู้ พบว่า มาตรฐาน ท 1.1 เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในสาระที่ 1 การอ่าน มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 60.00, 66.67 และ 61.25 ตามลำดับ มาตรฐาน ท 2.1 เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในสาระที่ 2 การเขียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 70.00, 48.33 และ 60.00 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่า ในแต่ละปีคะแนนเฉลี่ยแยกตามมาตรฐานการเรียนรู้ของโรงเรียนจะเพิ่มขึ้นและลดลงไม่คงที่ เมื่อเทียบคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับโรงเรียน พบว่าคะแนนเฉลี่ยลดลงอย่างต่อเนื่อง มีค่าเท่ากับ 62.50, 57.08 และ 49.38 ตามลำดับ [5] จากการวิเคราะห์คุณภาพผู้เรียนโดยเฉพาะด้านการปฏิบัติในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตจริง พบว่า ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ผู้เรียนมีปัญหาด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน พฤติกรรมที่เห็นได้ชัด คือ อ่านจับใจความสำคัญไม่ได้ แยกข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นไม่ได้ และเขียนสื่อสารไม่ตรงประเด็น ปัญหานี้ส่งผลกระทบต่อการเรียนวิชาภาษาไทยและมีผลต่อการเรียนวิชาอื่น ๆ ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานที่ควรได้รับการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ให้สามารถอ่านได้อย่างถูกต้องตามหลักการอ่าน คิดวิเคราะห์ได้อย่างสมเหตุสมผล และเขียนสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

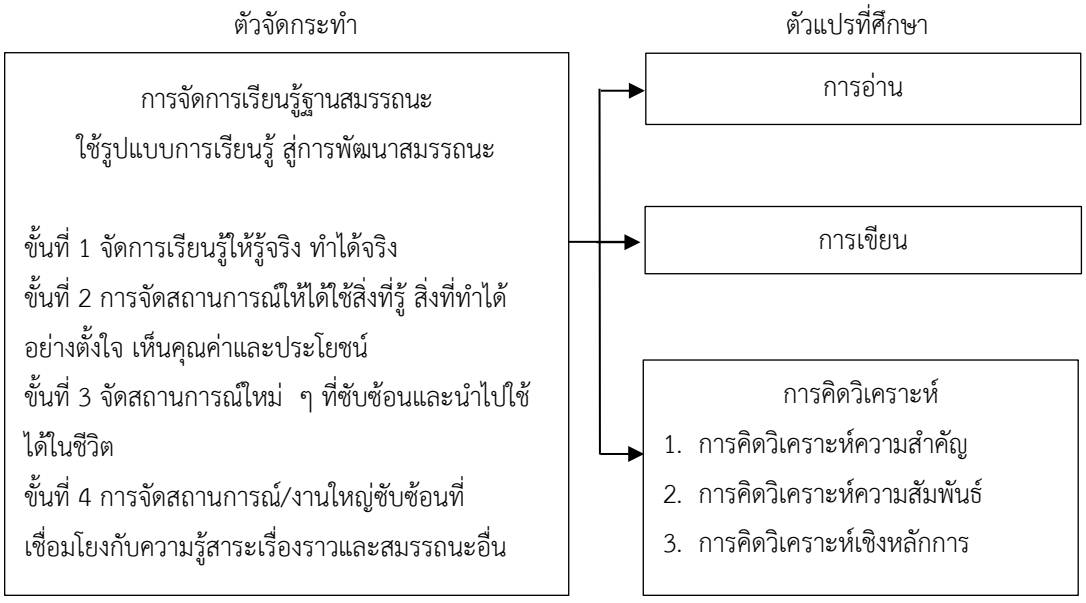
จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย การอ่าน การเขียน และการคิดวิเคราะห์จากการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ หน่วยการเรียนรู้ อ่าน คิด เขียน เรียนเพื่อใช้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยนี้ จะเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนของครูผู้สอนและผู้ที่สนใจ นำแนวทางการจัดการเรียนรู้นี้ไปใช้เพื่อพัฒนาการอ่าน การเขียน และการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน สามารถนำไปใช้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ และในแต่ละระดับชั้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบการอ่านและการเขียน หน่วยการเรียนรู้ อ่าน คิด เขียน เรียนเพื่อใช้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะก่อนและหลังเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบการอ่านและการเขียน หน่วยการเรียนรู้ อ่าน คิด เขียน เรียนเพื่อใช้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70
3. เพื่อเปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์ หน่วยการเรียนรู้ อ่าน คิด เขียน เรียนเพื่อใช้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ก่อนและหลังเรียน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เพื่อพัฒนาการอ่าน การเขียน และการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน ผู้วิจัยใช้แนวทางของรูปแบบการเรียนรู้สู่การพัฒนาสมรรถนะ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีการนำรูปแบบการเรียนรู้ต่าง ๆ มาวิเคราะห์เชื่อมโยงกับสมรรถนะทางภาษาไทยที่สอดคล้องกัน และเพิ่มเติมกิจกรรมที่สามารถช่วยพัฒนาสมรรถนะนั้นให้เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน จะส่งผลให้การเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนรู้ที่ใช้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นด้วย [6] เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากเป็นแนวทางที่มีการเพิ่มระดับความยากที่เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนในระดับประถมศึกษาตอนปลาย โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน ตามแนวทาง 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 จัดการเรียนรู้ให้รู้จริง ทำได้จริง ขั้นที่ 2 การจัดสถานการณ์ให้ได้ใช้สิ่งที่รู้ สิ่งที่ทำได้อย่างตั้งใจ เห็นคุณค่าและประโยชน์ ขั้นที่ 3 จัดสถานการณ์ใหม่ ๆ ที่ซับซ้อนและนำไปใช้ได้ในชีวิต และขั้นที่ 4 การจัดสถานการณ์/งานใหญ่ซับซ้อน ที่เชื่อมโยงกับความรู้สาระเรื่องราวและสมรรถนะอื่น [6] ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีการคิดวิเคราะห์ของ Bloom ประกอบด้วย 1) การคิดวิเคราะห์ความสำคัญ 2) การคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และ 3) การคิดวิเคราะห์เชิงหลักการ [7] และมีองค์ประกอบที่สำคัญที่ได้ศึกษา ได้แก่ การอ่านและการเขียน โดยมีการจัดการเรียนรู้ และวัดประเมินผลการเรียนรู้ แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นเป็นการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น (Pre-experimental design) โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเพียงกลุ่มเดียว มีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (One group pretest posttest design) [8]

2. ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา คง 1 อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำนวน 10 โรงเรียน 13 ห้อง นักเรียน 209 คน กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านไทรโยง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 5 คน โดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) [8] โดยมีตัวจัดกระทำ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ แนวทางที่ 3 ใช้รูปแบบการเรียนรู้ สู่การพัฒนาสมรรถนะ โดยมี 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 จัดการเรียนรู้ให้รู้จริง ทำได้จริง ขั้นที่ 2 การจัดสถานการณ์ให้ได้ใช้สิ่งที่รู้ สิ่งที่ทำได้อย่างตั้งใจ เห็นคุณค่าและประโยชน์ ขั้นที่ 3 จัดสถานการณ์ใหม่ ๆ ที่ซับซ้อนและนำไปใช้ได้ในชีวิต ขั้นที่ 4 การจัดสถานการณ์/งานใหญ่ซับซ้อน ที่เชื่อมโยงกับความรู้สาระเรื่องราวและสมรรถนะอื่น ตัวแปรที่ศึกษา การอ่าน การเขียน และการคิดวิเคราะห์

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง และเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ รายวิชา ท15101 ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 15 อ่าน คิด เขียน เรียนเพื่อใช้ โดยมีแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 แผน แผนละ 4 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง ดังนี้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ร่วมใจ สามัคคี แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ของมันต้องมี และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง อนาคตนั้น สำคัญไฉน และหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ประเมินความเหมาะสม โดยใช้แบบมาตรส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด [9] สรุปว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70

3.2 เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 แบบวัดการอ่าน มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก 20 ข้อ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ใช้ในการทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ มีเกณฑ์การให้คะแนน คือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน การหาคุณภาพของแบบวัดการอ่าน โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ค่าความยากง่าย (p) อยู่ในเกณฑ์ระหว่าง 0.20-0.80 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ในเกณฑ์ระหว่าง 0.21-0.63 และนำแบบวัดการอ่านทั้งฉบับไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีการของ Kuder-Richardson จากสูตร KR-20 [9] ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85

3.2.2 แบบวัดการเขียน มีลักษณะเป็นแบบอัตนัย มีภาพประกอบแล้วให้เขียนบรรยายเล่าเรื่องจากภาพ จำนวน 1 ข้อ 20 คะแนน โดยใช้เกณฑ์การประเมินแบบ Rubric score สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ใช้ในการทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ การหาคุณภาพของแบบวัดการเขียน โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.00 และหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบวัดการเขียน โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) [10] มีค่าเท่ากับ 0.99

3.2.3 แบบวัดการคิดวิเคราะห์ มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก 20 ข้อ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ใช้ในการทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ มีเกณฑ์การให้คะแนน คือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน การหาคุณภาพของแบบวัดการคิดวิเคราะห์ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ค่าความยากง่าย (p) อยู่ในเกณฑ์ระหว่าง 0.20-0.77 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ในเกณฑ์ระหว่าง 0.20-0.52 และนำแบบวัดการคิดวิเคราะห์ทั้งฉบับไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีการของ Kuder-Richardson จากสูตร KR-20 [9] ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.79

4. การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โดยดำเนินการวัดก่อนเรียนด้วยแบบวัดการอ่าน แบบวัดการเขียน และแบบวัดการคิดวิเคราะห์ จากนั้นดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ จำนวน 3 แผน แผนละ 4 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง แล้ววัดหลังเรียนด้วยแบบวัดฉบับเดิม ทั้ง 3 ฉบับ แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ร้อยละ (%) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีขนาดเล็ก จึงดำเนินการตรวจสอบการแจกแจงแบบปกติของคะแนนรวมของนักเรียน โดยใช้ Kolmogorov-Smirnov Test เพื่อตรวจสอบการแจกแจงปกติของข้อมูล พบว่า ข้อมูลเป็นแบบแจกแจงปกติ จึงใช้การทดสอบค่าที (t-test for dependent) และวิเคราะห์เปรียบเทียบผลของการอ่าน การเขียน และการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 ใช้การทดสอบค่าที (t-test for one sample)

ผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบการอ่านและการเขียน หน่วยการเรียนรู้ อ่าน คิด เขียน เรียนเพื่อใช้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ก่อนและหลังเรียน พบว่า

1.1 ผลการเปรียบเทียบการอ่าน หน่วยการเรียนรู้ อ่าน คิด เขียน เรียนเพื่อใช้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ พบว่า จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คะแนนการอ่านก่อนเรียนได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 11.40 คิดเป็นร้อยละ 57.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.95 และหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 14.60 คิดเป็นร้อยละ 73.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.07 และหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังเรียน จากการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\overline{X}$	S.D.	t	p
หลังเรียน	5	20	14.60	2.07	16.000*	.000
ก่อนเรียน	5	20	11.40	1.95		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2 ผลการเปรียบเทียบการเขียน หน่วยการเรียนรู้ อ่าน คิด เขียน เรียนเพื่อใช้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ พบว่า จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน ก่อนเรียนได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 10.80 คิดเป็นร้อยละ 54.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.30 และหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 14.80 คิดเป็นร้อยละ 74.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.79 และ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังเรียน จากการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\overline{X}$	S.D.	t	p
หลังเรียน	5	20	14.80	1.79	12.649*	.000
ก่อนเรียน	5	20	10.80	1.30		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการเปรียบเทียบการอ่านและการเขียน หน่วยการเรียนรู้ อ่าน คิด เขียน เรียนเพื่อใช้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 พบว่า

2.1 ผลการเปรียบเทียบการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ พบว่า หลังเรียนไม่สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	คะแนนเกณฑ์	$\overline{X}$	S.D.	t	p
หลังเรียน	5	20	14	14.60	2.07	0.647	.276

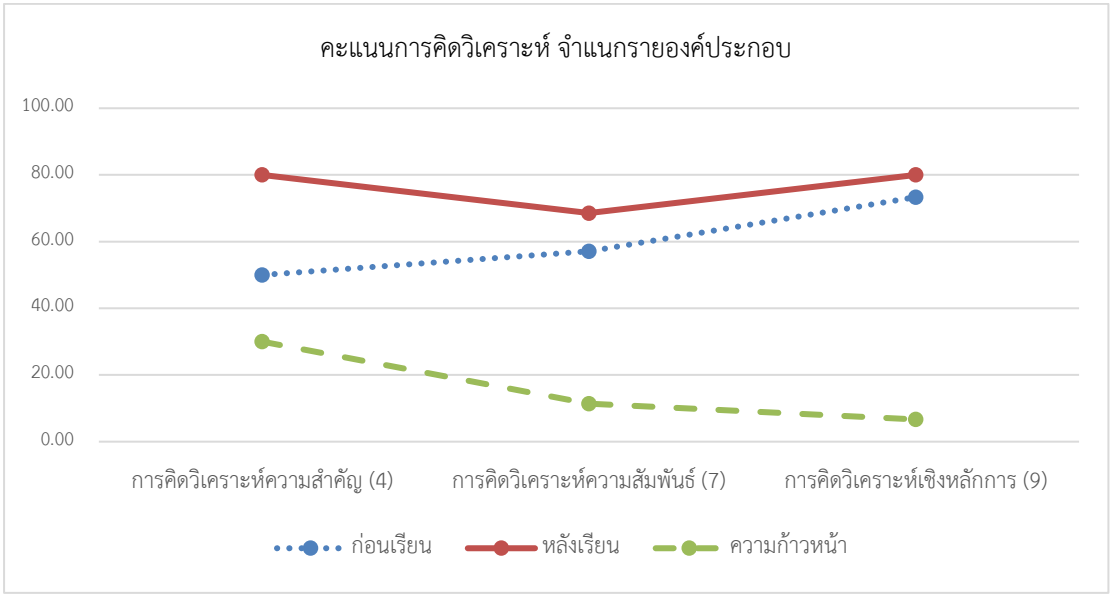
2.2 ผลการเปรียบเทียบการเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ พบว่า หลังเรียนไม่สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ปรากฏดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	คะแนนเกณฑ์	$\overline{X}$	S.D.	t	p
หลังเรียน	5	20	14	14.80	1.79	1.000	.187

3. ผลการเปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์ หน่วยการเรียนรู้ อ่าน คิด เขียน เรียนเพื่อใช้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ก่อนและหลังเรียน พบว่า

3.1 คะแนนจำแนกรายด้าน คะแนนก่อนเรียนด้านที่มีค่าเฉลี่ยร้อยละสูงสุด คือ การคิดวิเคราะห์เชิงหลักการ คิดเป็นร้อยละ 73.33 รองลงมา คือ การคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 57.14 และต่ำสุด คือ การคิดวิเคราะห์ความสำคัญ คิดเป็นร้อยละ 50.00 และคะแนนหลังเรียน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยร้อยละสูงสุด คือ การคิดวิเคราะห์ความสำคัญ และการคิดวิเคราะห์เชิงหลักการ คิดเป็นร้อยละ 80.00 และต่ำสุด คือ การคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 68.57 และด้านที่มีความก้าวหน้ามากที่สุด คือ การคิดวิเคราะห์ความสำคัญ คิดเป็นร้อยละ 30.00 รองลงมา คือ การคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 11.43 และต่ำสุด คือ การคิดวิเคราะห์เชิงหลักการ คิดเป็นร้อยละ 6.67 ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แผนภูมิแสดงคะแนนการคิดวิเคราะห์ จำแนกรายองค์ประกอบ

3.2 ผลการเปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปรากฏดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังเรียน จากการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\overline{X}$	S.D.	t	p
หลังเรียน	5	20	15.20	2.17	6.500*	.001
ก่อนเรียน	5	20	12.60	2.07		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายและสรุปผลการวิจัย

1. การอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังเรียน จากการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ความสำคัญกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ให้สามารถใช้ความสามารถของตนเองในการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ ความสามารถ ตลอดจนการแสดงพฤติกรรมคุณลักษณะที่ดีต่าง ๆ เพื่อทำให้งานประสบผลสำเร็จ และแก้ปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตจริงได้ ซึ่งการพัฒนาการอ่านของผู้เรียนนั้นมีความจำเป็น เพราะการอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่มีความสำคัญในการดำเนินชีวิต เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ การได้รับการฝึกฝนและพัฒนาทักษะด้านการอ่าน จะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้หรือสาระที่ได้จากการอ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ ทั้งนี้มีข้อค้นพบที่แสดงสมรรถนะของผู้เรียน คือ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ของมันต้องมี ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการอ่าน ได้อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดกับผู้อื่น คิดพิจารณาเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจ และแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่กำหนด สอดคล้องกับ นพดล จันทร์เพ็ญ ให้ความหมายของทักษะการอ่านว่า การอ่านเป็นการแปลความหมายของตัวอักษร เครื่องหมายสัญลักษณ์ เครื่องสื่อความหมายต่าง ๆ ที่ปรากฏแก่สายตาออกมาเป็นความคิด ความเข้าใจเชิงสื่อสาร แล้วสามารถนำความคิดความเข้าใจนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ต่อไป [11] และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สรายุทธ ศรีภา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนจากการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ประกอบการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 [12] แต่อย่างไรก็ตามเมื่อเทียบคะแนนหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 พบว่า หลังเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ร้อยละ 70 แต่ไม่สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากคะแนนผ่านเกณฑ์เท่ากับ 14 คะแนน แต่คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของนักเรียน 5 คน เท่ากับ 14.60 คะแนน ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้เพียง 0.60 คะแนน ดังนั้นเมื่อเทียบกับผลการทดสอบสมมติฐาน จึงต้องยอมรับผลว่าไม่สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ แต่ข้อค้นพบที่น่าสนใจในการทำวิจัยครั้งนี้คือ การนำแนวทางการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนที่มีผลการเรียนค่อนข้างอ่อนมีปฏิสัมพันธ์ การโต้ตอบในชั้นเรียนดีขึ้น กล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็นมีพัฒนาการในการอ่านจับใจความสำคัญได้ดี แม้จะยังไม่สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ แต่ผลที่เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนหลังจากการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะมีแนวโน้มที่ดีขึ้น

2. การเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังเรียน จากการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะนั้น เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ไม่ได้เน้นการท่องจำเนื้อหาเพื่อนำมาสอบ และวัดผลจากการจำความรู้ แต่การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้นำความรู้มาประยุกต์ใช้ทำให้งานประสบผลสำเร็จ และแก้ปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตจริงได้ ซึ่งการพัฒนาการเขียนของผู้เรียน ก็เป็นทักษะ

หนึ่งที่ต้องให้ความสำคัญ เพราะการเขียนเป็นการสื่อสารอีกรูปแบบหนึ่ง เพื่อสื่อสารกับผู้อื่นให้เข้าใจในสิ่งที่ผู้เขียนเข้าใจ ทั้งนี้มีข้อค้นพบที่แสดงสมรรถนะของผู้เรียน คือ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ของมันต้องมี ในแผนการจัดการเรียนรู้นี้ ผู้เรียนได้พัฒนาการเขียนของตนเอง โดยได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของตนเองออกมาเป็นตัวอักษร ได้แสดงความคิดกับผู้อื่น ได้คิดแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนด แต่เมื่อเทียบกับคะแนนหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 พบว่า หลังเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ร้อยละ 70 แต่ไม่สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากคะแนนผ่านเกณฑ์เท่ากับ 14 คะแนน แต่คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของนักเรียน 5 คน เท่ากับ 14.80 คะแนน ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้เพียง 0.80 คะแนน ดังนั้นเมื่อเทียบกับผลการทดสอบสมมติฐาน จึงต้องยอมรับผลว่าไม่สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ แต่ข้อค้นพบที่น่าสนใจในการทำวิจัยครั้งนี้คือ การนำแนวทางการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนแต่ละคนมีพัฒนาด้านการเขียนที่ดีขึ้น เขียนสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจง่ายขึ้น การเขียนมีความกระชับ สื่อสารได้ตรงประเด็น มีความมั่นใจในการตอบคำถาม กล้าพูด กล้าแสดงออกมากขึ้น สอดคล้องกับ สุทิติ ขัตติยะ ที่ได้ให้ความหมายไว้ว่า การเขียน คือ การแสดงความรู้สึก ความคิด หรือความรู้สึกซึ่งอยู่ในใจของผู้เขียนออกมาให้ผู้อื่นได้รับรู้ โดยอาศัยถ้อยคำในลักษณะของข้อความ เป็นสัญลักษณ์ของภาษาเขียน และเป็นสื่อของการถ่ายทอดความเข้าใจ [13] ปัจจุบันยังไม่พบงานวิจัยที่นำแนวทางการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะมาใช้ในการเขียนอย่างจริงจัง แต่พบว่ามีการใช้แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ CIRC เพื่อพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของ วิราภรณ์ กลัดสันเทียะ ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และความพึงพอใจในการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการเรียนแบบ CIRC ร่วมกับแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ผลการวิจัย พบว่า 1) ความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบ CIRC ร่วมกับแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ก่อนเรียนในภาพรวมเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 50.40 และหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 83.40 2) ความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบ CIRC ร่วมกับแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบ CIRC ร่วมกับแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) ความพึงพอใจในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังจากการเรียนรู้เนื่องจากรูปแบบการเรียน CIRC ร่วมกับแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก [14]

3. การคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังเรียน จากการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การออกแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะได้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษา ทักษะความสามารถที่จำเป็น เพื่อแก้ปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ผู้เรียนมีโอกาสพบเจอ ได้เรียนรู้ ฝึกฝนทักษะต่าง ๆ จากกระบวนการจัดการเรียนรู้จนเกิดทักษะที่เป็นประโยชน์ในการใช้ชีวิต ทั้งทักษะการสื่อสาร ทักษะการคิด ครูผู้สอนประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนจากงานที่ผู้เรียนทำได้ ลักษณะงานที่กำหนดให้ผู้เรียนนั้น นอกจากต้องแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีทักษะทางภาษาแล้ว งานจะต้องสะท้อนให้เห็นความสามารถในการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้เรียนนำสิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้ไปใช้กับสถานการณ์ในชีวิตจริงที่ซับซ้อนขึ้นได้ ในแผนการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะทั้ง 3 แผน ครูผู้สอนได้ออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ ได้พัฒนาทักษะทางภาษา การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ด้วยวิธีการบูรณาการเชื่อมโยงองค์ความรู้ และทักษะต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้มีบทบาทในการจัดการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ร่วมใจ สามัคคี ผู้เรียนได้ฝึกการค้นคว้า สืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต สัมภาษณ์ผู้รู้ ได้ร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยน

ความคิดกับผู้อื่น คิดวิเคราะห์ปัญหาเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขสถานการณ์ที่กำหนด ร่วมกันระดมความคิด แสดงองค์ความรู้ สรุปข้อมูลออกมาในรูปแบบของแผนผังความคิด และแสดงองค์ความรู้ด้วยการแสดงบทบาทสมมติ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดกับผู้อื่นในเชิงสร้างสรรค์ และมีมารยาทในการสื่อสาร แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ของมันต้องมี ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของตนเอง ฝึกการกล้าแสดงออก ครูผู้สอนนำสถานการณ์ปัญหามาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เป็นสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลในครอบครัว ให้ผู้เรียนได้ฝึกการวิเคราะห์ปัญหา หาแนวทางแก้ปัญหาร่วมกัน โดยที่ผู้เรียนได้ใช้ทักษะอย่างรอบด้าน ทั้งด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์ การเขียน และทักษะการพูดสื่อสาร และในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง อนาคตนั้น สำคัญไฉน ผู้เรียนได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิด บอกเล่าเรื่องราวผ่านตัวหนังสือ ได้ใช้จินตนาการ คิดวิเคราะห์ อภิปรายร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ และได้แสดงความคิด วางแผนการแก้ปัญหาตามสถานการณ์ที่กำหนด ดังนั้น การคิดวิเคราะห์จึงเป็นทักษะที่มีความสำคัญที่ผู้เรียนต้องอาศัยความรู้ในการคิดไตร่ตรอง และการคิดพิจารณาอย่างมีเหตุผล เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการแสวงหาคำตอบ การตัดสินใจ และการแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยต้องรวบรวมข้อมูล เลือกข้อมูลที่เหมาะสม ใช้ทักษะในการสังเกต การจำแนกแยกแยะข้อมูล สามารถนำข้อมูลเหล่านั้นมาประมวล แล้วสรุปเป็นความคิดได้ คิดพิจารณาหาเหตุผลยืนยันว่าข้อมูลใดเป็นจริง ข้อมูลใดเป็นเท็จ ครูผู้สอนประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนได้อย่างชัดเจน เมื่อผู้เรียนสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จ โดยจากผลการเปรียบเทียบองค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์ จะเห็นได้ว่า ด้านการคิดวิเคราะห์ความสำคัญ และด้านการคิดวิเคราะห์เชิงหลักการ มีค่าเฉลี่ยหลังเรียนสูงสุดเท่ากัน แต่เมื่อเทียบกับด้านที่มีความก้าวหน้าที่เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนมากที่สุด คือ ด้านการคิดวิเคราะห์ความสำคัญ อาจเนื่องมาจากผู้เรียนได้รับการฝึกฝน ได้เรียนรู้ในระหว่างการทำกิจกรรม จนเกิดความเข้าใจ จนสามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดมีความจำเป็น สิ่งใดสำคัญ และสิ่งใดมีบทบาทมากที่สุด สอดคล้องกับ ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ ระบุว่า การคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการมองเห็นรายละเอียด และจำแนกแยกแยะข้อมูลองค์ประกอบของสิ่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นวัตถุ เรื่องราว เหตุการณ์ต่าง ๆ ออกเป็นส่วนย่อย ๆ และจัดเป็นหมวดหมู่เพื่อค้นหาความจริงความสำคัญแก่นแท้ องค์ประกอบหรือหลักการของเรื่องนั้น ๆ สามารถอธิบาย ตีความสิ่งที่เห็นอาจแฝงซ่อนอยู่ภายในสิ่งต่าง ๆ ให้ปรากฏได้อย่างชัดเจน รวมทั้งหาความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ว่าเกี่ยวพันกันอย่างไร อะไรเป็นสาเหตุ ส่งผลกระทบต่อกันอย่างไร อาศัยหลักการใด จนได้ความคิดนำไปสู่การสรุป การประยุกต์ใช้ ทำนาย คาดการณ์สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง [7] และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวนพิศ คชรินพบว่า ชุดการสอนแบบ 5W1H เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ รายวิชาภาษาไทย ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ 85.90/83.81 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และผลของการใช้ชุดการสอนแบบ 5W1H ในการส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ รายวิชาภาษาไทย ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 [15]

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการทำวิจัยครั้งนี้

1.1 เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้วิจัยควรใช้เนื้อหาที่หลากหลายและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่หลากหลาย จัดเตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้พร้อมและครบถ้วน

1.2 เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนไม่คุ้นเคย และต้องอาศัยการประยุกต์ความรู้ในหลายทักษะจึงจะสามารถทำงานได้สำเร็จผู้วิจัยจึงควรทดลองสอนก่อนการทดลองจริง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคุ้นเคยกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ที่สามารถพัฒนาทักษะการคิดในรูปแบบอื่น ๆ ซึ่งจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงทนของการมีทักษะการคิดที่ดี

2.2 ควรศึกษาขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เพื่อให้สามารถนำไปปรับใช้ในรายวิชาอื่น ๆ และพัฒนาสมรรถนะอื่นที่สามารถเกิดขึ้นอีกได้

2.3 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลที่เน้นการให้ข้อมูล และการใช้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการปรับปรุงและการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย

เอกสารอ้างอิง

1. Office of the Education Council. Guidelines for Developing Competency Learners at Fundamental Education. Bangkok: 21century; 2019. Thai.
2. McClelland DC. Testing for Competence Rather Than for Intelligence. American Psychologist. 1973; 28(1): 1-14.
3. Ministry of Education. Competency-Based Curriculum. [Internet] 2021 [cited 2021 December 7] Available from: http://www.cbethailand.com/ฐานสมรรถนะ/. Thai.
4. Ministry of Education. Basic Education Core Curriculum B.E. 2551 (A.D. 2008). Bangkok: The Agricultural Co-operative Federation of Thailand; 2008. Thai.
5. The National Institute of Educational Testing Service (Public Organization). Ordinary National Education Test of the academic year 2017-2019. [Internet] 2019 [cited 2020 November 1] Available from: http://www.newonetresult.niets.or.th. Thai.
6. Office of the Education Council. Competency-Based Instruction and Active Learning. Bangkok: 21century; 2020. Thai.
7. Susaorat P. Thinking Development. Bangkok: 9119 Technic Printing; 2008. Thai.
8. Luenam K. Educational Research Methodology. Nakhon Ratchasima: Korat Marketing and Production; 2018. Thai.
9. Tanya S. Research Methodology in Education. Nakhon Ratchasima: Faculty of Education Nakhon Ratchasima Rajabhat University; 2013. Thai.
10. Wongratana Ch. Techniques of using Statistics for Research. Bangkok: Srinakharinwirot University; 2010. Thai.
11. Chanphen N. Principles of using Thai language. Bangkok: Genesis MediaCom; 2014. Thai.
12. Sripa S. A study on Analytical reading Achievement of Mathayomsuksa 1 Students by Using the analytical Reading skill Exercises [MEd thesis]. Bangkok: North Bangkok University; 2017. Thai.
13. Khattiya S. Science of Writing. 2nd ed. Bangkok: Radio Station of Thailand for Education; 2009. Thai.
14. Kladsuntea W. A Study of Creative Writing Ablity in Thai Subject and Aatisfaction in Learning of Prathomsuksa 4 Students by Using CIRC Method with Creative Writing Drills [MEd thesis]. Nakhon Ratchasima: Nakhon Ratchasima Rajabhat University; 2010. Thai.

15. Khocharin Ch. The Development of a Series of Education 5W1H in Order to Encourage the Thought and Critical Thinking Rrgarding Thai Subject at Primary Level [MEd thesis]. Nakhon Si Thammatat: Nakhon Si Thammatat Rajabhat University; 2012. Thai.